

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

สถานีพัฒนาที่ดินตรัง
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้นำแนวคิดของ FAO และ UNEP มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจการยอมรับจากสังคมการสร้างที่ยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่นๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 และสถานีพัฒนาที่ดินตรัง ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่างๆ ทั้งด้านกายภาพเศรษฐกิจและสังคมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับ ศักยภาพของพื้นที่โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหาความต้องการของเกษตรกร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งนี้สถานีพัฒนาที่ดินตรังได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการเพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสมรักษา สภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินตรัง

กันยายน 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ส-1
สารบัญตาราง	ส-3
สารบัญรูป	ส-4
บทที่ 1	บทนำ
	1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน 1-1
	1.2 หลักการและเหตุผล 1-1
	1.3 วัตถุประสงค์ 1-1
	1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน 1-2
	1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน 1-2
	1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล 1-3
บทที่ 2	ข้อมูลทั่วไป
	2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต 2-1
	2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง 2-1
	2.3 สภาพภูมิประเทศ 2-1
	2.4 สภาพภูมิอากาศ 2-3
	2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน 2-6
	2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม 2-7
บทที่ 3	สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ
	3.1 ทรัพยากรป่าไม้ 3-1
	3.2 ทรัพยากรน้ำ 3-1
	3.3 ทรัพยากรดิน 3-2
บทที่ 4	กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)
	4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) 4-1
	4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน 4-6

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	การประเมินคุณภาพที่ดิน
5.1	หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ 5-1
5.2	พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล 5-2
5.3	ระดับความเหมาะสมของที่ดิน 5-2
บทที่ 6	แผนการใช้ที่ดิน
6.1	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล 6-1
6.2	เขตการใช้ที่ดิน 6-2
บทที่ 7	การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน
7.1	ขั้นตอนการดำเนินงาน 7-1
7.2	ตัวชี้วัด 7-1
7.3	กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน 7-1
7.4	กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น 7-2
7.5	ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองท้องถิ่น 7-3
7.6	ระยะเวลาดำเนินการ 7-4
เอกสารอ้างอิง	อ-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดตรัง ปี 2536-2565	2-4
2-2	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	2-6
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	2-9
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	2-9
2-5	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	2-11
3-1	สมบัติดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	3-4
5-1	ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-2
5-2	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	5-3
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	6-5
7-1	กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-6
7-2	กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น	7-8
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)	7-9

สารบัญญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	ขั้นตอนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-3
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	2-2
2-2	สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดตรัง	2-5
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	2-8
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	3-5
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	4-5
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	4-6
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	6-6
7-1	ระบบการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	7-4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้ตัวบริหารจัดการทรัพยากรดิน และที่ดินบนพื้นฐานของชุดดินที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศ ยกเว้นแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาด้านต่างๆ ของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการกิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดิน ที่กำหนดขึ้นและอยู่บนหลักการของรูปแบบเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

1.4.2 สถานที่ ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดินเขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ฯ

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร ฯ

3) ด้านนโยบายและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล ฯ

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็นประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะกรรมการวิชาการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน/สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบลเพื่อนำไปสู่การของงบประมาณที่สอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสถานภาพของทรัพยากรเพื่อนำไปสู่การของงบประมาณที่สอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสถานภาพของทรัพยากรของตำบล

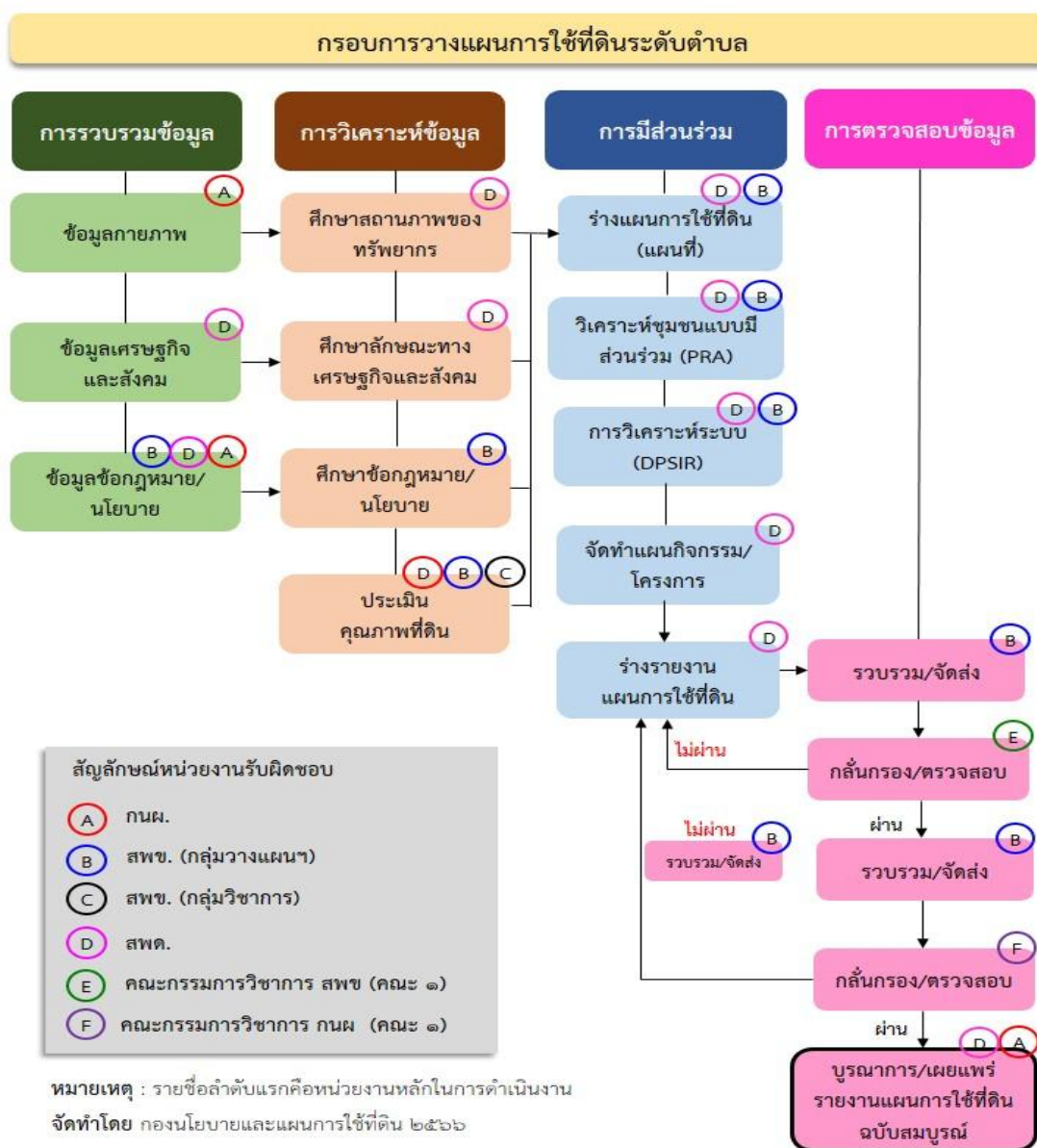
2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัด กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของงบประมาณในพื้นที่ อย่างมีหลักการและเป็นที่ยอมรับ

3) หน่วยงานราชการอื่นๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต ขั้นตอนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลแสดงดัง รูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคม การเมืองและการบริหารพัฒนา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสืบสานวัฒนธรรมประเพณี (<http://www.khokyang.go.th/index.php>)

รูปที่ 1-1 ขั้นตอนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ตั้งอยู่ทางตอนกลางของอำเภอห้วยยอด มีพื้นที่ประมาณ 27 ตารางกิโลเมตร หรือ 17,076 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลเขาขาว อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลปากคม และตำบลปากแจ่ม อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลเขาปูน อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลทุ่งต่อ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน ดังนี้

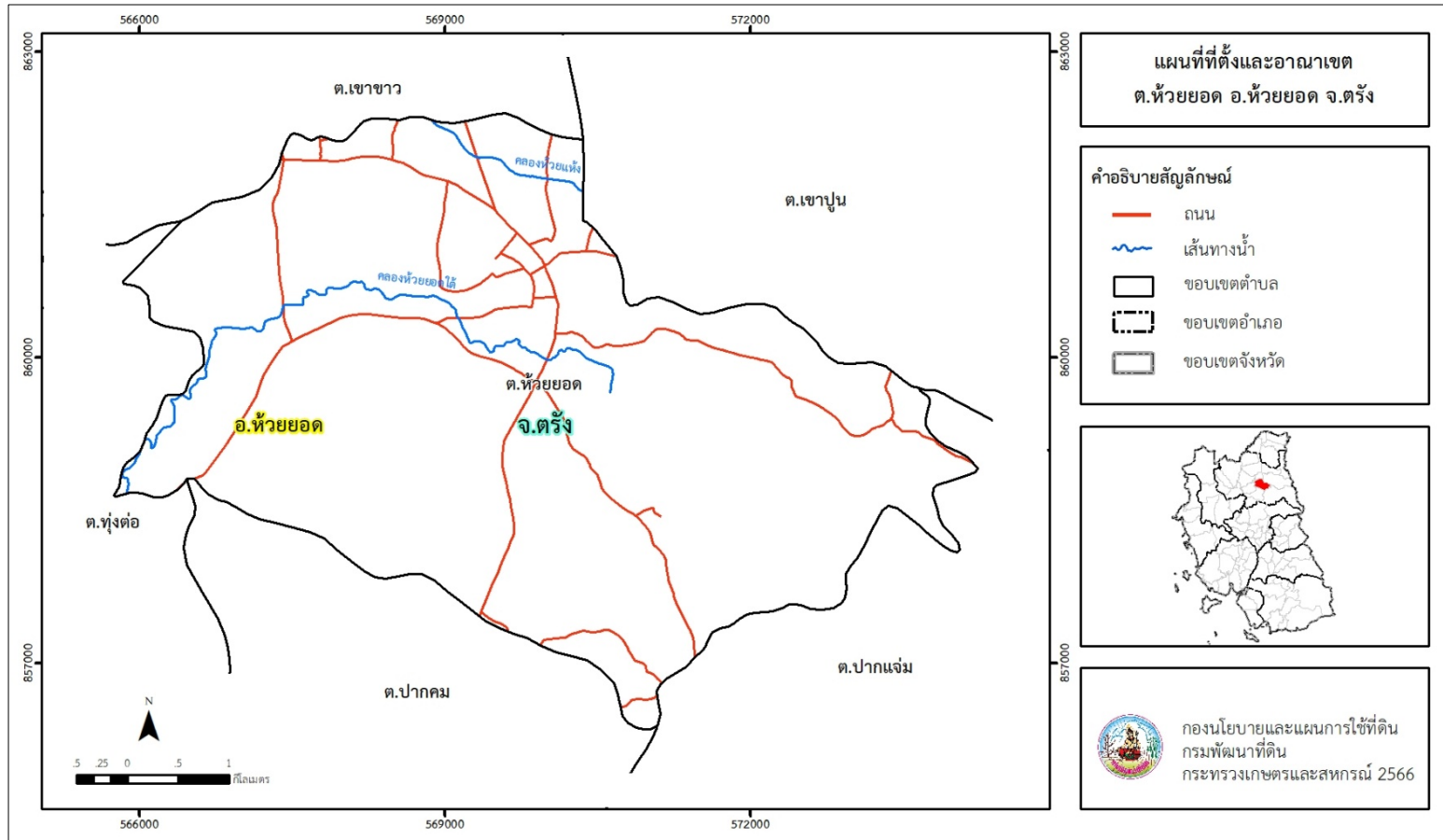
หมู่ที่ 1 บ้านห้วยยอด	หมู่ที่ 4 บ้านในเหยา
หมู่ที่ 2 บ้านห้วยหลุด	หมู่ที่ 5 บ้านท่ามะปราง
หมู่ที่ 3 บ้านควนหนังข้า	

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ดอน สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ลูกคลื่นลอนลาด และพื้นที่สูงชัน พื้นที่ลาดเอียงจากด้านทิศตะวันออกสู่ทิศตะวันตก มีภูเขาด้านทิศตะวันออกของตำบล เป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น คลองห้วยยอดใต้ คลองห้วยแห้ง

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศ (ปี พ.ศ.2536-2565) พบว่า ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.0 องศาเซลเซียส ในเดือนมีนาคมและเมษายน อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.3 องศาเซลเซียส ในเดือนกุมภาพันธ์

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 2,267.9 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 182 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนตุลาคม มีปริมาณฝน 286.3 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 23 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี พ.ศ.2536-2565) ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดตรัง ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืชตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนมกราคม (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

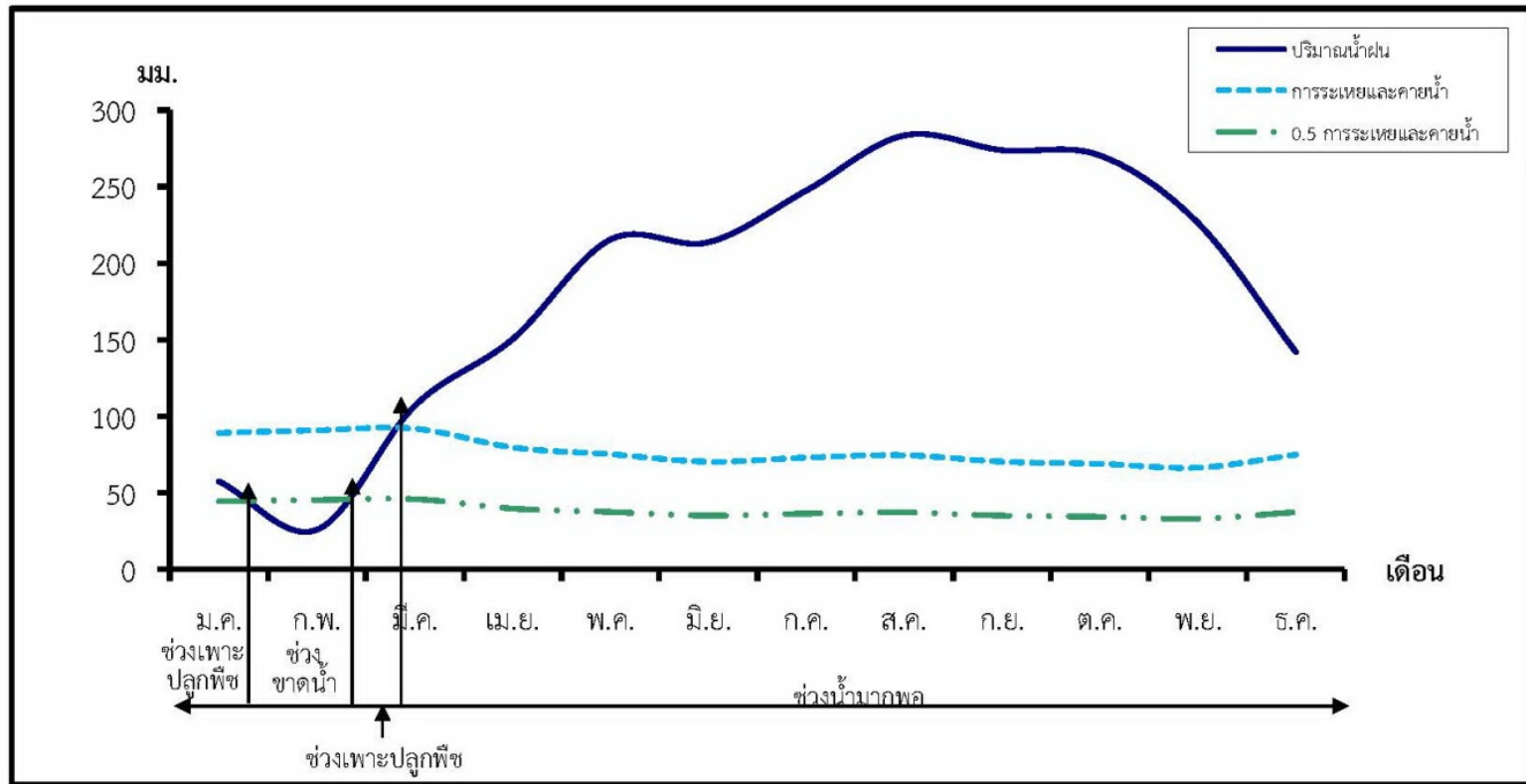
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดตรัง¹ (ปี พ.ศ.2536 - 2565)

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	22.5	32.5	27.0	76.0	60.0	6.9	78.7	54.2
ก.พ.	22.4	34.1	27.7	72.0	32.0	4.1	80.1	30.4
มี.ค.	23.0	35.2	28.3	75.0	104.2	8.2	83.4	86.8
เม.ย.	23.7	35.2	28.4	80.0	155.9	13.8	74.7	117.0
พ.ค.	24.0	33.9	28.1	84.0	215.2	18.0	72.5	141.1
มิ.ย.	23.7	33.0	27.7	85.0	219.0	17.8	67.8	142.3
ก.ค.	23.6	32.8	27.4	85.0	253.1	18.1	70.4	150.3
ส.ค.	23.5	32.6	27.3	85.0	277.9	19.5	71.9	152.8
ก.ย.	23.4	32.3	27.0	86.0	277.3	20.4	68.4	152.7
ต.ค.	23.4	32.1	26.7	87.0	286.3	22.6	67.6	153.6
พ.ย.	23.4	31.5	26.7	86.0	233.8	19.1	63.3	146.3
ธ.ค.	23.0	31.3	26.5	82.0	153.2	13.4	69.1	115.6
เฉลี่ย	23.3	33.0	27.4	81.9	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	2,267.9	181.9	868.0	1,443.1

หมายเหตุ : ¹เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

²จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

รูปที่ 2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ปี พ.ศ. 2536 - 256

หมายเหตุ : ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 13 เดือน เพราะสามารถแสดงให้เห็นความต่อเนื่องของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,616	15.32
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	1,280	7.50
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	972	5.69
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	163	0.95
U405	ถนน	73	0.43
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	95	0.56
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	6	0.03
U603	สุสาน ป่าช้า	27	0.16
A	พื้นที่เกษตรกรรม	13,443	78.73
A100	นาไร่	40	0.23
A300	ไม้ยืนต้นไร่/เสื่อมโทรม	121	0.71
A302	ยางพารา	10,833	63.44
A303	ปาล์มน้ำมัน	2,337	13.69
A401	ไม้ผลผสม	112	0.66
F	พื้นที่ป่าไม้	381	2.23
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	42	0.25
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	339	1.98
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	461	2.70
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	437	2.56
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	9	0.05
M405	พื้นที่ถม	15	0.09
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	175	1.02
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	144	0.84
W201	อ่างเก็บน้ำ	16	0.09
W202	บ่อน้ำในไร่นา	15	0.09
ผลรวมทั้งหมด		17,076	100.00

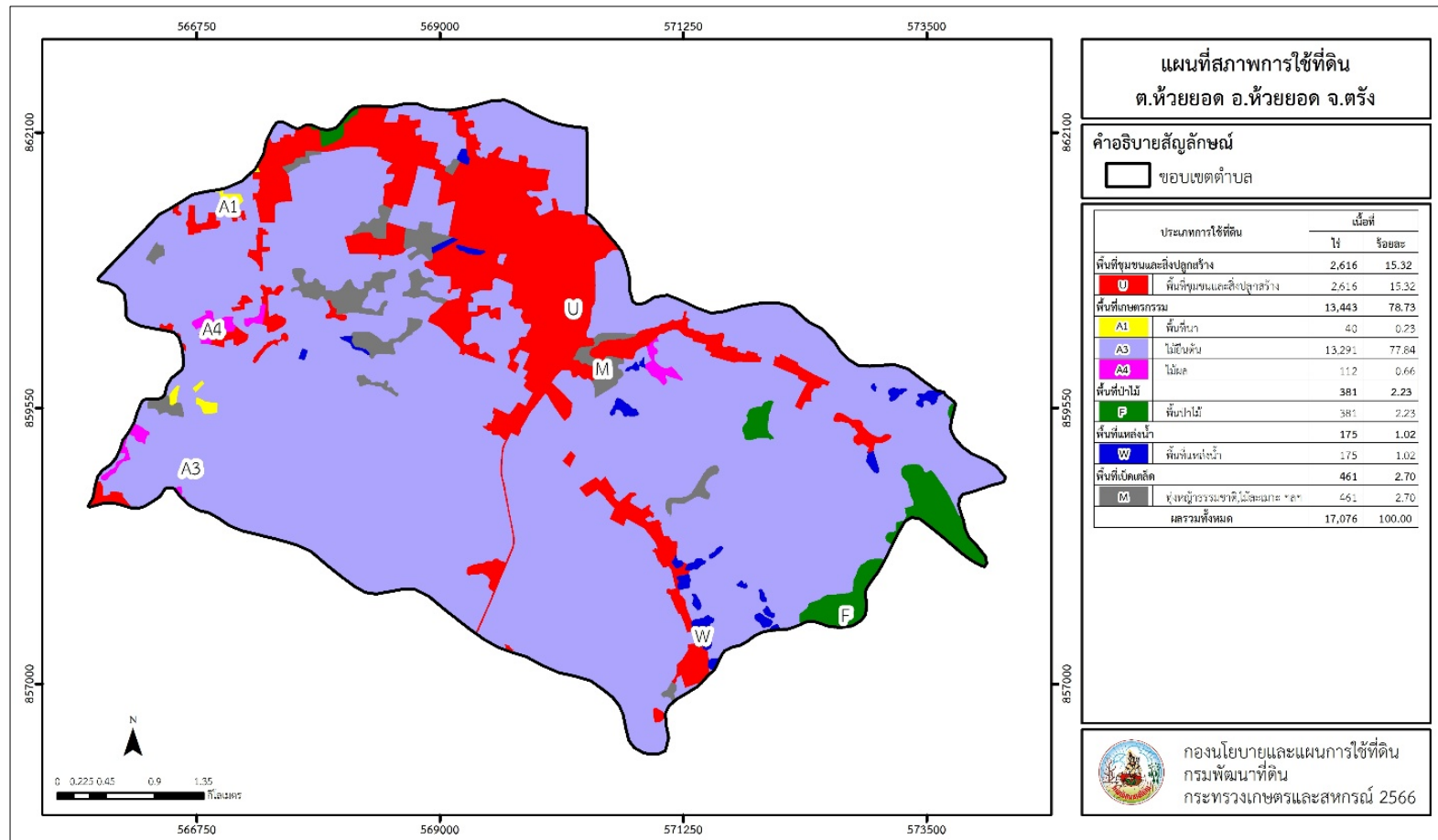
2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,616 ไร่ หรือร้อยละ 15.32 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรมมีเนื้อที่ 13,443 ไร่ หรือร้อยละ 78.73 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 40 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาไร่
 - 2.2) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 13,291 ไร่ หรือร้อยละ 77.84 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน
 - 2.3) ไม้ผล มีเนื้อที่ 112 ไร่ หรือร้อยละ 0.66 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสม
- 3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 381 ไร่ หรือร้อยละ 2.23 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์
- 4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 175 ไร่ หรือร้อยละ 1.02 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา
- 5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 461 ไร่ หรือร้อยละ 2.70 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า พื้นที่ถม

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

รูปที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือน ธันวาคม 2565 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลห้วยยอดประชากรรวม 9,808 คน แยกเป็นชาย 4,721 คน เป็นหญิง 5,087 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 359.00 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 4,943 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มากขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 757 ครัวเรือน หรือร้อยละ 15.31 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มากขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 4,186 ครัวเรือน หรือร้อยละ 84.69 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ปี 2565

พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลห้วยยอด	4,943	4,721	5,087	9,808
หมู่ที่ 1 ห้วยยอด	3,985	3,638	3,987	7,625
หมู่ที่ 2 ห้วยหลุด	263	285	263	548
หมู่ที่ 3 ควนหนังฆ่า	40	35	43	78
หมู่ที่ 4 ในเหยา	251	285	289	574
หมู่ที่ 5 ท่ามะปราง	404	478	505	983

ที่มา : กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ปี 2565

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	4,943	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มากขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	757	15.31
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มากขึ้นทะเบียนฯ	4,186	84.69

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2566)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2565 ตำบลห้วยยอด มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 4,943 ครัวเรือน โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 3.45 ไร่

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชากรในตำบลห้วยยอดประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่น ๆ มีเกษตรกรบางครัวเรือนประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป สำหรับพืชที่เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ยางพารา ทางด้านการเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรจะมีการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคหากเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลพื้นฐาน จปฐ. (กรมการพัฒนาชุมชน, 2566) พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 152,810.13 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 56,886.28 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 85,933.27 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 31,990.19 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 66,876.86 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 24,896.09 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ปี 2565

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคล เฉลี่ย (บาท/ ปี)	รายจ่าย ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคล เฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลห้วยยอด	114,853.40	18,640.17	14,283.16	5,033.41	152,810.13	56,886.28	85,933.27	31,990.19
หมู่ที่ 1 ห้วยยอด	119,219.05	15,326.98	12,160.63	5,447.62	152,154.29	53,852.36	161,580.65	57,188.66
หมู่ที่ 2 ห้วยหลุด	116,238.10	29,619.05	35,742.86	8,304.76	189,904.76	70,709.22	77,714.29	28,936.17
หมู่ที่ 3 ควนหนังขำ	242,857.89	22,226.32	15,368.42	6,447.37	286,900.00	85,173.44	135,301.05	40,167.50
หมู่ที่ 4 ไนเหยา	131,045.48	14,986.36	15,216.67	4,411.41	165,659.92	55,926.11	124,103.79	41,896.93
หมู่ที่ 5 ท่ามะปราง	92,774.34	16,295.53	4,268.14	3,642.48	116,980.49	48,155.90	42,219.60	17,380.02

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญ ต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ คือ เขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า เนื้อที่ 681 ไร่
2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบพื้นที่ป่าจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีในพื้นที่ ได้แก่

(1) เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 623 ไร่

(2) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 402 ไร่

3.1.2 **ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ** (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ ได้แก่

(1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1AR เนื้อที่ 539 ไร่

(2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 เนื้อที่ 576 ไร่

(3) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 เนื้อที่ 2,201 ไร่

(4) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 เนื้อที่ 2,227 ไร่

(5) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 11,533 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 **ปริมาณน้ำฝน** พบว่าในพื้นที่ตำบลห้วยยอด มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) 2,267.9 มิลลิเมตรต่อปี

3.22 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง ท้อง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น ๆ ที่อยู่ในผืนแผ่นดินในพื้นที่ตำบลห้วยยอด มีรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดินดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองห้วยยอดใต้ และคลองห้วยแห้ง

3.2.3 ใช้ฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากข้อมูล <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php> สืบค้น ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2566 ซึ่งพบว่า ตำบลห้วยยอด มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 7 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 16 หน่วยแผนที่ดิน และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 1 หน่วยแผนที่ ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 2 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Bu-pic-fsclA ดินสายบุรีที่มีศิลาแลงอ่อนและเป็นดินเหนียวละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 251 ไร่ หรือร้อยละ 1.47 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Wat-clA ชุดดินวังตง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 926 ไร่ หรือร้อยละ 5.42 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 14 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Ch-lsB ชุดดินฉลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Ho-gdC ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,622 ไร่ หรือร้อยละ 15.36 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Ho-gdD ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,074 ไร่ หรือร้อยละ 6.29 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Klt-clC ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,627 ไร่ หรือร้อยละ 21.24 ของเนื้อที่ตำบล

5) หน่วยแผนที่ดิน Klt-gdB ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 179 ไร่ หรือร้อยละ 1.05 ของเนื้อที่ตำบล

6) หน่วยแผนที่ดิน Krk-slA ชุดดินคลองนกระทุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 440 ไร่ หรือร้อยละ 2.58 ของเนื้อที่ตำบล

7) หน่วยแผนที่ดิน Krk-slB ชุดดินคลองนกระทุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 79 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่ตำบล

8) หน่วยแผนที่ดิน Knk-mw,pic-sIA ดินโคลนงกกระทุงที่มีการระบายน้ำดีปานกลางและมีศิลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 118 ไร่ หรือร้อยละ 0.69 ของเนื้อที่ตำบล

9) หน่วยแผนที่ดิน Ll-gm,pic-clA ดินลำภูราที่มีจุดประสีเทาและมีศิลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 215 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่ตำบล

10) หน่วยแผนที่ดิน Nok-gclB ชุดดินหนองคล้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,018 ไร่ หรือร้อยละ 5.96 ของเนื้อที่ตำบล

11) หน่วยแผนที่ดิน Nok-gclC ชุดดินหนองคล้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 593 ไร่ หรือร้อยละ 3.47 ของเนื้อที่ตำบล

12) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clB ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 831 ไร่ หรือร้อยละ 4.87 ของเนื้อที่ตำบล

13) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clC ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 817 ไร่ หรือร้อยละ 4.78 ของเนื้อที่ตำบล

14) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-d-clB ดินนาทอนที่เป็นดินลึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,556 ไร่ หรือร้อยละ 9.11 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.3 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มี 1 หน่วยแผนที่ คือ หน่วยแผนที่ SC พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 2,724 ไร่ หรือร้อยละ 15.95 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ พบปัญหาดินต้น มีเนื้อที่ 9,113 ไร่ หรือร้อยละ 53.37 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินห้วยยอด (Ho) ชุดดินคลองเต้ง (Klt) และชุดดินหนองคล้า (Nok)

รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

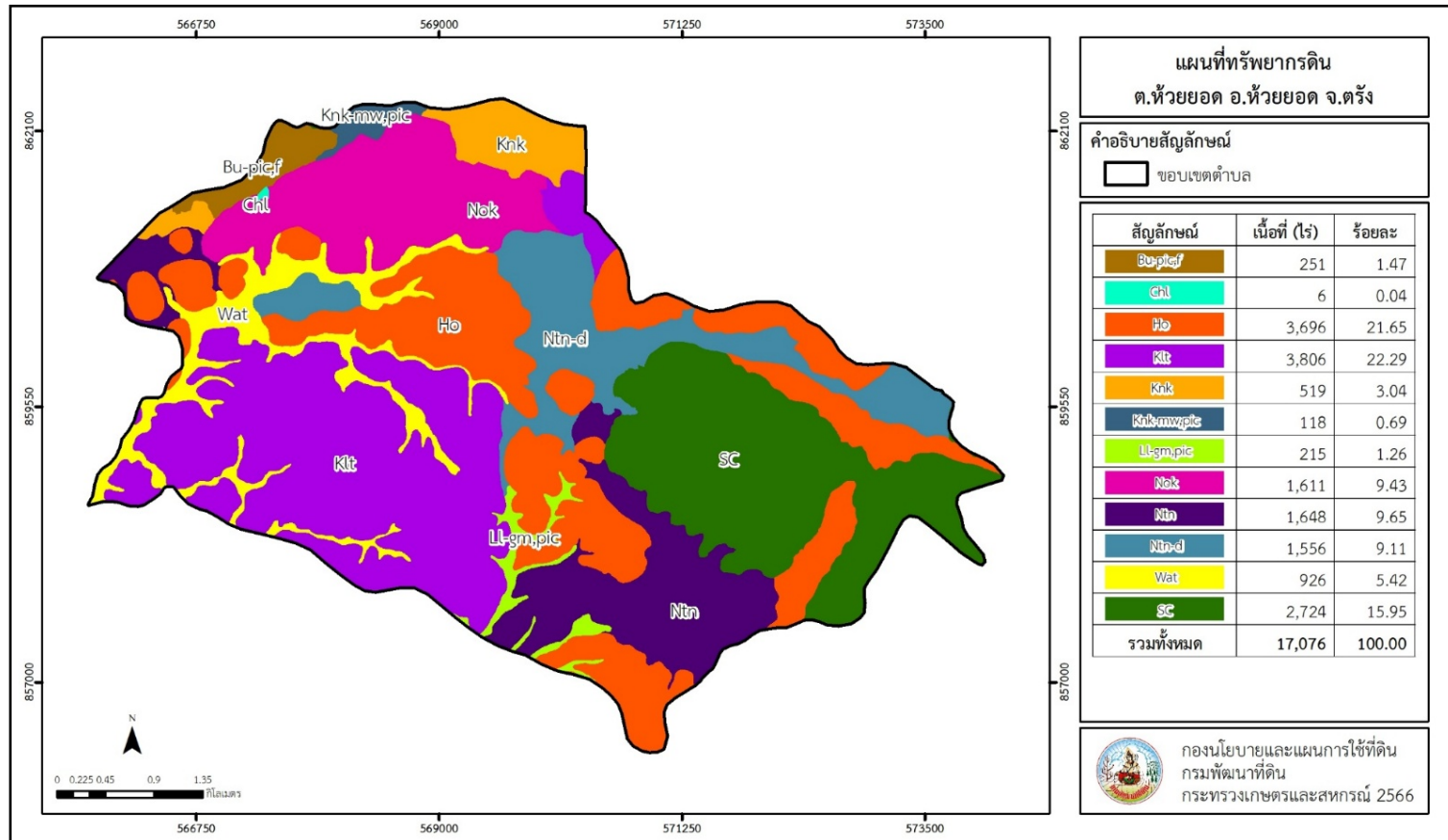
ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอึดตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Bu-pic,f-sic1A	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-5.5	<2	-	251	1.47
Chl-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	6	0.04
Ho-gclC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	2,622	15.36
Ho-gclD	12-20	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	1,074	6.29
Klt-clC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	6	0.04
Klt-clC*	5-12	0-50	ดี	ปานกลาง	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	3,621	21.20
Klt-gclB	2-5	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	179	1.05
Knk-mw,pic-s1A	0-2	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	118	0.69
Knk-s1A	0-2	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	440	2.58
Knk-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	79	0.46
Ll-gm,pic-clA	0-2	>150	ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว	ปานกลาง	10-20	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	215	1.26
Nok-gclB	2-5	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	1,018	5.96
Nok-gclC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	593	3.47
Ntn-clB	2-5	50-100	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	831	4.87
Ntn-clC	5-12	50-100	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	817	4.78
Ntn-d-clB	2-5	100-150	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	1,556	9.11
Wat-clA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	926	5.42
SC	>35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,724	15.95
รวมทั้งหมด											17,076	100.00

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน
 2. เนื้อที่คำนวณด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ที่มา : กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน (2566)

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

สถานที่ประชุม ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง วันที่ 23 มิถุนายน 2566 เวลา 13.15-15.30 น. โดยผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตรัง หน่วยพัฒนาที่ดินอำเภอห้วยยอด นางสาวสุดารัตน์ แซ่ทาม ผู้แทนเกษตรกรจาก 5 หมู่บ้าน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยอด เข้าร่วมพร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 ในพื้นที่

การผลิตสินค้าเกษตรประกอบด้วย

ยางพารา ส่วนใหญ่คือพันธุ์ PRIM 600 มีทั้งกรีดยางพาราของตนเองและรับจ้าง แต่ส่วนใหญ่จะใช้แรงงานในครัวเรือน การจำหน่ายเป็นน้ำยางพาราสดทั้งตำบลไม่มีการทำยางแผ่นดิบ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการผลิตจากการส่งเสริมของการยางแห่งประเทศไทย (ตรัง) มีความแตกต่างจากการใช้จริงของเกษตรกรเสมอ การใช้มากขึ้นอยู่กับผลผลิตหากน้ำยางน้อยจะใช้ปุ๋ยเคมีสลับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และจะใช้เพียง 1 ครั้งเป็นอย่างต่ำใน 1 ปีการผลิต มีการระบาดของโรคใบยางร่วงบ้าง แต่น้อยมาก แต่จะมีปัญหาด้านโรคเปลือกแห้งหรือน้ำยางตายหนึ่งหลายพื้นที่ซึ่งพบว่า มีการกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ตำบล

ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่การผลิตเพียงเล็กน้อยของพื้นที่ตำบล ส่วนใหญ่ผลิตบนพื้นที่ดอนมากกว่าบนพื้นที่ลุ่ม

ทุเรียน มีพื้นที่การผลิตน้อยเนื่องจากปริมาณน้ำใช้ทางการเกษตรมีไม่เพียงพอ อีกส่วนหนึ่งเกิดจากความมั่นใจ ความเคยชินในการผลิตยางพารามาตั้งแต่บรรพบุรุษ

โกโก้ มีการผลิตแต่ขายค่อนข้างยาก เนื่องจากแหล่งรับซื้อส่วนใหญ่กำหนดจำนวนการผลิตขั้นต่ำ 500 กิโลกรัมต่อครั้ง ซึ่งการผลิตมีน้อยรายไม่ถึงเกณฑ์ในการมารับซื้อ เกษตรกรจึงไม่มีการดำเนินการผลิตอย่างต่อเนื่อง

สัตว์เศรษฐกิจ พบว่า มีการเลี้ยงสุกรระดับฟาร์มแต่น้อยราย ไม่อยู่ในระดับการแข่งขัน ซึ่งหากติดตามข่าวจะทราบว่า จังหวัดตรังมีสินค้าอาหารขึ้นชื่อมากมาย หมูย่างเมืองตรัง คือหนึ่งในนั้น ที่ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวและผู้คนพื้นที่ โดขุน เดิมมีการเลี้ยงไว้เพื่อการค้าแต่ได้ปรับเปลี่ยนไปเพื่อเป็นอาหารเท่านั้น สำหรับการเลี้ยงแพะมีเพียงเล็กน้อย

สัตว์น้ำ พบว่า มีการเลี้ยงปลากะชัง ประกอบด้วย ปลากด ปลาทับทิมสยาม โดยส่วนใหญ่มีอายุการเลี้ยงถึงระยะจำหน่ายช่วง 6-8 เดือน

กลุ่มจัดตั้ง และกลุ่มรับรองการผลิต จากการสอบถาม พบว่า กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐรายปี ประกอบด้วย กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หมู่ 5 สำหรับกลุ่มจัดตั้ง ประกอบด้วย กลุ่มครัวเรือนสัมมาชีพ หมู่ที่ 1-5

แรงงาน และการจ้างงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครัวเรือนเกษตร มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นการจ้าง โดยมากหากมีการจ้างจะเป็นแรงงานต่างชาติ (พม่า) ซึ่งมีเป็นจำนวนมากอยู่ในพื้นที่อำเภอกันตัง และขยายสู่พื้นที่เกษตรต่างอำเภอ

แหล่งน้ำเพื่อการผลิตทางการเกษตร จากการสอบถามพบว่า ไม่เพียงพอสำหรับการผลิต เนื่องจากขาดระบบระบบการกระจายน้ำจากแหล่งสู่แปลงของเกษตรกรรายย่อย อีกประเด็นที่สอบถามชุมชนได้ เพราะมีข้อสังเกตว่า การขุดเจาะแหล่งน้ำในพื้นที่ทำให้แหล่งน้ำผิวดินแห้งขอดเร็วกว่าปกติจากเดิม

พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ของตำบลห้วยยอดนั้น ในพื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านยอดเคียน มีพื้นที่บางส่วนติดทุ่งสงวนเลี้ยงสัตว์ และหมู่ที่ 4 บ้านโนนเหยา มีพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ และเขตห้ามล่าสัตว์ เขตแนวเขตที่ชัดเจนระหว่างพื้นที่ของรัฐและชาวบ้านทั่วไป ส่วนหนึ่งมีพื้นที่ป่าชุมชนอยู่ด้วย ภายหลังมีการประกาศเขตแนวป่าของรัฐ ทำให้การถือครองพื้นที่เกิดความไม่ชอบธรรม ไม่สามารถนำพื้นที่ไปแลกเปลี่ยนเป็นทุนหรือทรัพย์สินในการประกอบอาชีพ

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลห้วยยอด คือ

- 1) ขาดกรรมสิทธิ์ที่ดินทำกินทางการเกษตร
- 2) โรคเปลือกแห้งหรือหน้าตายนิ่งในยางพารา
- 3) ขาดแหล่งน้ำขนาดเล็ก

4.1.2 ความต้องการของชุมชน และเกษตรกรตำบลห้วยยอด ที่มีความต้องการ ประกอบด้วย

- 1) หมู่ที่ 1 บ้านห้วยยอด เป็นพื้นที่ชุมชนเมือง ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตร
- 2) หมู่ที่ 2 บ้านห้วยหลุด
 - 2.1) ต้องการขุดลอกสระเก่า (แหล่งน้ำของ อบจ.) จำนวน 1 สระ
 - 2.2) ต้องการลอกคลองสาธารณะ ความยาว 2 กม.
 - 2.3) ต้องการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 4 บ่อ
- 3) หมู่ที่ 3 บ้านควนหนังชำ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ชุมชนเมือง
 - 3.1) ต้องการรวมกลุ่มทำปุ๋ยหมักน้ำหมักชีวภาพ
- 4) หมู่ที่ 4 บ้านโนนเหยา
 - 4.1) ต้องการขุดลอกเหมืองเก่า
 - 4.2) ต้องการสร้างฝายชะลอน้ำ 2 จุด
 - 4.2) ต้องการสำรวจรังวัดที่ดินเพื่อออกเอกสารสิทธิ์
- 5) หมู่ที่ 5 บ้านท่ามะปราง
 - 5.1) ต้องการขุดลอกคูคลองสาธารณะ
 - 5.2) ต้องการขุดลอกห้วยสาธารณะ
 - 5.3) ต้องการสร้างฝายชะลอน้ำ 2 จุด
 - 5.4) ต้องการคำแนะนำเพื่อป้องกันโรคเปลือกแห้งหรือหน้าตายนิ่งในยางพารา

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมนของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

- 1) **แรงขับเคลื่อน (Driver)** มี 4 ประการ คือ
 - 1.1) นโยบายรัฐด้านการเกษตร
 - 1.2) การขยายตัวของเมือง การขยายตัวของภาคเกษตร และอุตสาหกรรม
 - 1.3) ความต้องการด้านอาหาร ฯลฯ
 - 1.4) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 2) **แรงกดดัน (Pressure)** ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 4 ประการ คือ
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.2) จัดหาแหล่งน้ำ
 - 2.3) ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร
 - 2.4) แก้ปัญหาการไม่มีกรรมสิทธิ์
- 3) **สถานะ (State)** ที่เกิดแรงกดดัน มี 3 ประการ คือ
 - 3.1) ขาดกรรมสิทธิ์ที่ดินทำกินทางการเกษตร
 - 3.2) โรคเปลือกแห้งหรือหน้ายางตายหนึ่งในยางพารา
 - 3.3) ขาดแหล่งน้ำขนาดเล็ก
- 4) **ผลกระทบ (Impact)** ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ
 - 4.1) แหล่งน้ำที่มีอยู่ต้นเขินจากตะกอน
 - 4.2) ผลผลิตพืชต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง
 - 4.3) รายได้น้อย
 - 4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต
- 5) **การตอบสนอง (Response)** ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้
 - อดีต-ปัจจุบัน**
 - พื้นที่ลาดชัน**
 - 5.1) คูรับน้ำขอบเขา
 - 5.2) บ่อตักตะกอน
 - 5.3) ฝายชะลอน้ำ
 - 5.4) คันดิน
 - 5.5) ปลุกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความชื้นและกักเก็บน้ำ
 - 5.6) ปฎิรูปที่ดิน
 - 5.7) จัดที่ดินโดย คทช.

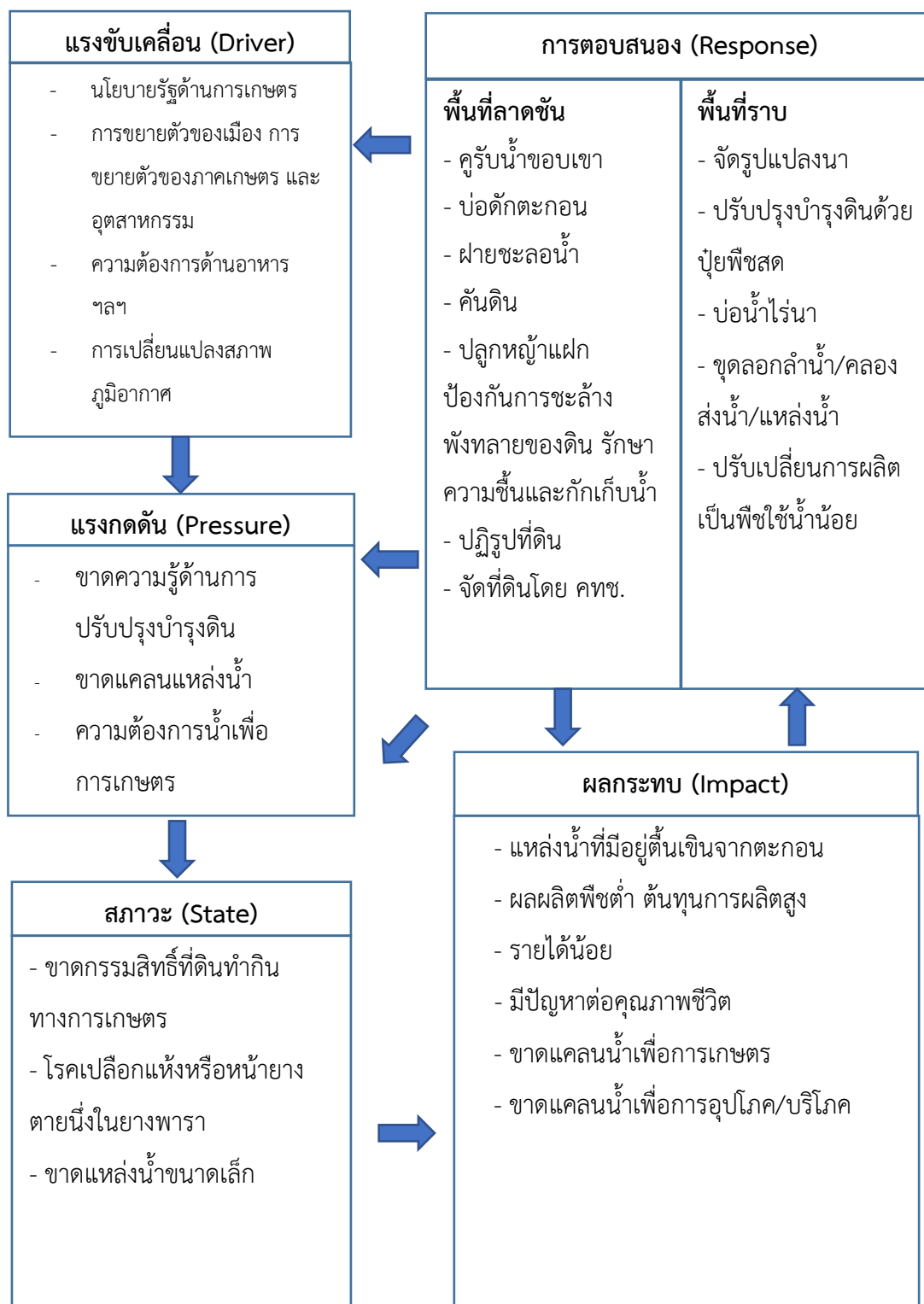
พื้นที่ราบ

- 5.8) จัดรูปแปลงนา
- 5.9) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
- 5.10) บ่อน้ำไร่นา
- 5.11) ซุดลอกลำน้ำ/คลองส่งน้ำ/แหล่งน้ำ
- 5.12) ปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชใช้น้ำน้อย

อนาคต

- (1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล
- (2) การรวมกลุ่มในการทำงานรูปแบบจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำของคนในชุมชน
- (3) การเข้าถึงข้อมูลงานพัฒนาที่ดินทั้งโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-1

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

1) ไม้ยืนต้น ประกอบด้วย

ยางพารา พันธุ์ PRIM 600 หยุดกรีตช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม (ผลัดใบ) และช่วงพฤษภาคมถึงธันวาคม (มีน้ำมากเกินพอ)

ปาล์มน้ำมัน งดเก็บเกี่ยวช่วงเดือนกันยายน

2) ไม้ผล ประกอบด้วย

ไม้ผลผสม งดเก็บเกี่ยวช่วงเดือน มกราคม

ชนิดพืช	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ไม้ยืนต้น	ยางพารา			ยางพารา									
	ปาล์มน้ำมัน												
2. ไม้ผล	ไม้ผลผสม												

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้นๆเหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ หรือการปลูกพืชต่างๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิต ต้นศิริ และคำณ ไทรพิก, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1 : ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือ กิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N : มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือ ปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความ เหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมรวมความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาวะการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการเขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เงาะ มังคุด ทุเรียน

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดินดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	เงาะ	มังคุด	ทุเรียน
Bu-pic,f-sic1A	S3o	S2ons	S3o	S3o	S3o
Chl-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Ho-gclC	S3r	N	N	N	N
Ho-gclD	S3r	N	N	N	N
Klt-clC	S3r	N	N	N	N
Klt-gclB	S3r	N	N	N	N
Knk-mw,pic-s1A	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2ons
Knk-slA	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Knk-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Ll-gm,pic-clA	S3o	S2on	S3o	S3o	S3o
Nok-gclB	S3r	N	N	N	N
Nok-gclC	S3r	N	N	N	N
Ntn-clB	S2rn	S3r	S3r	S3r	S3r
Ntn-clC	S2rns	S3r	S3r	S3r	S3r
Ntn-d-clB	S2rns	S2rns	S2rns	S2rns	S2rns
Wat-clA	S3o	S2on	S3o	S3o	S3o
SC	N	N	N	N	N

หมายเหตุ : * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

e	=	ความเสียหายจากการกัดกร่อน	m	=	ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
w	=	ศักยภาพการใช้เครื่องจักร	o	=	ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช
r	=	สภาวะการหยั่งลึกของราก	n	=	ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร
z	=	สารพิษ	s	=	ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร
x	=	การมีเกลือมากเกินไป			

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี ช่วงปี 2566 -2570 เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ "เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570" ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัดบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืนเป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพโดยเฉพาะทางการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้การใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จากการวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำและทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อมูลหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนด แนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง สามารถกำหนดออกเป็น 6 เขตหลัก ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่น ๆ เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตป่าไม้ เป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวร หรืออยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A 1B หรือ 2 พื้นที่ในเขตนี้ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ บางบริเวณได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ของที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่นั้น ๆ ประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตป่าไม้สมบูรณ์ เขตป่าไม้เสื่อมโทรมและเขตพื้นที่พุ่มธรรมชาติ มีเนื้อที่ 742.41 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.41 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตป่าไม้สมบูรณ์ (สัญลักษณ์ 1100) มีเนื้อที่ 253.01 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 4.41 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่อยู่ภายในเงื่อนไชดงกล่าวข้างต้น แต่มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าไม้สมบูรณ์

2) เขตพื้นที่พุ่มธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 1300) มีเนื้อที่ 489.40 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.91 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีการบุกรุก ผั้วถางพื้นที่ป่าไม้ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นอย่างอื่น ส่วนใหญ่เพื่อทำการเกษตร

6.2.2 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วย เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 5 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมชั้นดี เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ เขตประมง และเขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 12773.90 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 75.93 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมชั้นดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) และเขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) เป็นเขตที่มีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะระบบชลประทาน มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม ดินข้อจำกัดจากลักษณะดิน ซึ่งมีสมบัติดินที่ไม่เหมาะสมบางประการ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2213) มีเนื้อที่ 17.65 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ของเนื้อที่ตำบล

(2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2221) มีเนื้อที่ 36.57 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2222) มีเนื้อที่ 69.45 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ มังคุด ทุเรียน และเงาะ

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2223) มีเนื้อที่ 3,324.13 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 19.76 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ พื้นที่เขตนี้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรมที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นข้อจำกัดของการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่าง ๆ การทำการเกษตรในเขตนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อย ถึงไม่เหมาะสม พบปัญหาทางกายภาพของดินที่สำคัญ เช่น เป็นดินตื้นซึ่งเป็นข้อจำกัดของการหยั่งรากพืชในการยึดลำต้นและการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอุ้มน้ำเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน เป็นต้น จากข้อจำกัดการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงและมีมาตรการเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ให้สูงขึ้นรวมถึงการป้องกันไม่ให้เกิดสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้พื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2310) มีเนื้อที่ 3.54 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

(2) เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2320) มีเนื้อที่ 41.30 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ ทุเรียน

(3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2330) มีเนื้อที่ 9,281.26 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 55.17 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา

6.2.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,600.40 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 15.45 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต และเขตการใช้พื้นที่เฉพาะ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 2,471.86 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 14.69 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

(2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 94.39 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินประเภทโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ

(3) เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ (สัญลักษณ์ 3300) มีเนื้อที่ 34.15 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินนอกเหนือจาก 2 เขตดังกล่าวข้างต้น เช่น สถานที่พักผ่อน ท่องเที่ยว สวนสาธารณะ รีสอร์ท ระบบขนส่งมวลชน โบราณสถาน เป็นต้น

6.2.4 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 166.73 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.99 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 4100) มีเนื้อที่ 136.59 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วยหนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

(2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 30.14 ไร่ หรือ คิดเป็น ร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.5 เขตพื้นที่อื่น ๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 460.76 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.74 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น เหมืองแร่ ที่ทิ้งขยะ หาดทราย ไม้พุ่ม เป็นต้น

6.2.6 เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สัญลักษณ์ 6000) มีเนื้อที่ 79.22 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้ที่พบในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นป่าปลูก ป่าชุมชน

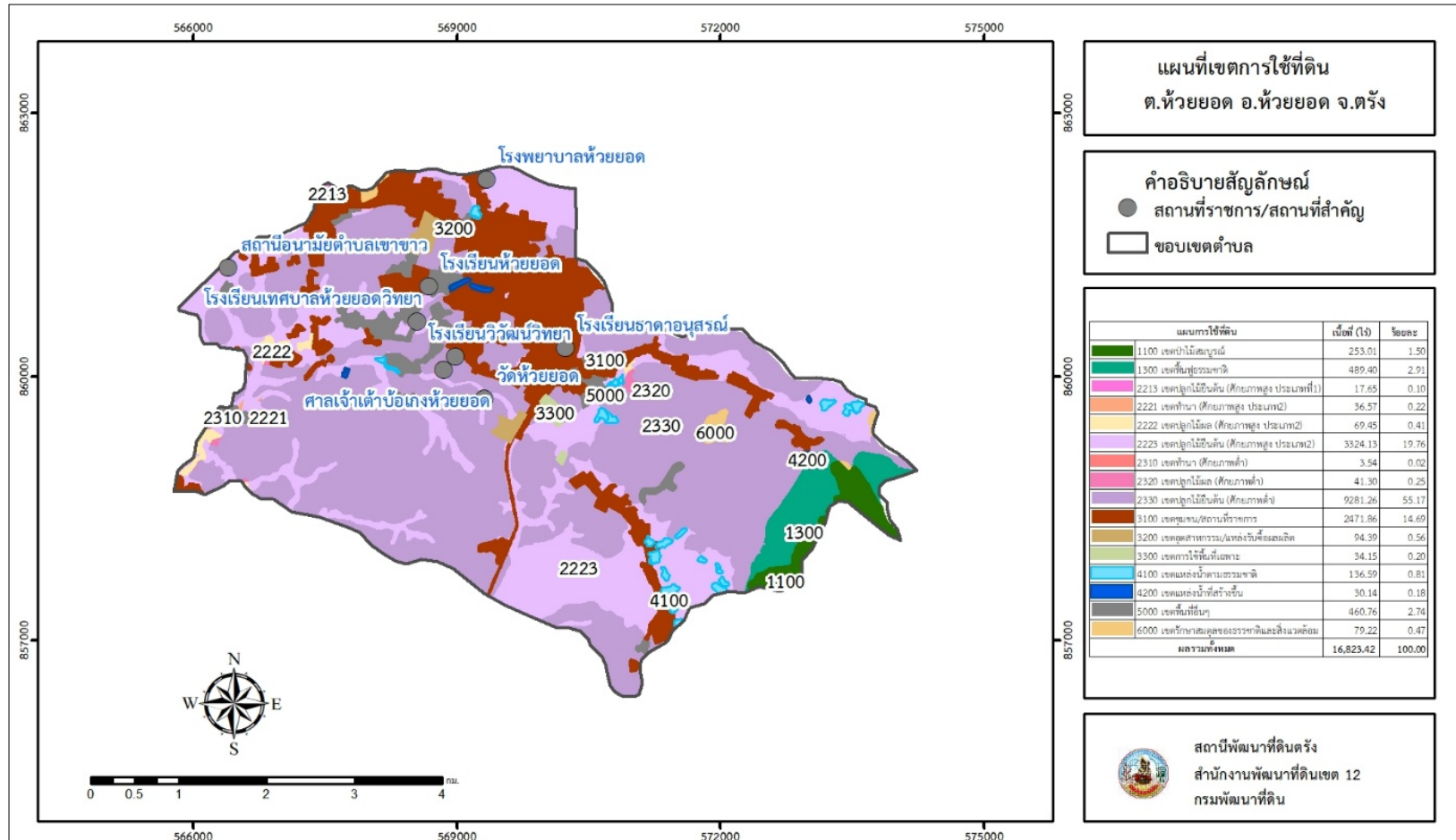
ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

หน่วยแผนที่	เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
	เขตพื้นที่ป่าไม้	742.41	4.41
1100	เขตป่าไม้สมบูรณ์	253.01	1.50
1300	เขตพื้นฟูธรรมชาติ	489.40	2.91
	เขตเกษตรกรรม	12,773.90	75.93
	เขตทำนา	40.11	0.24
2221	เขตทำนามีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2)	36.57	0.22
2310	เขตทำนามีศักยภาพการผลิตต่ำ (ประเภท 2)	3.54	0.02
	เขตไม้ผล/พืชผัก	110.75	0.66
2222	เขตปลูกไม้ผลมีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2)	69.45	0.41
2320	เขตปลูกไม้ผลมีศักยภาพการผลิตต่ำ (ประเภท 2)	41.30	0.25
	เขตไม้ยืนต้น	12,623.04	75.03
2213	เขตปลูกไม้ยืนต้นมีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 1)	17.65	0.10
2223	เขตปลูกไม้ยืนต้นมีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2)	3,324.13	19.76
2330	เขตปลูกไม้ยืนต้นมีศักยภาพการผลิตต่ำ	9,281.26	55.17
	เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,600.40	15.45
3100	เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	2,471.86	14.69
3200	เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต	94.39	0.56
3300	เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ	34.15	0.20
	เขตแหล่งน้ำ	166.73	0.99
4100	แหล่งน้ำธรรมชาติ	136.59	0.81
4200	แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	30.14	0.18
5000	เขตพื้นที่อื่น ๆ	460.76	2.74
6000	เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	79.22	0.47
	รวมเนื้อที่	16,823.42	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567-2571

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอดไปเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยอด เพื่อมีมติให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินตรัง เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง จำนวน 3 โครงการ ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการน้ำ
- 2) การปรับปรุงคุณภาพดิน
- 3) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตปลูกไม้ผล มีแผนงาน/ โครงการ ดังนี้

- 1.1) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.1.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 1.2) การปรับปรุงคุณภาพดิน
 - 1.2.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 1.2.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 1.2.3) การส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 1.2.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 1.2.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 1.2.6) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
 - 1.2.7) การส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด
- 1.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

2) เขตปลูกไม้ยืนต้น มีแผนงาน/ โครงการ ดังนี้

2.1) การบริหารจัดการน้ำ

2.1.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

2.2) การปรับปรุงคุณภาพดิน

2.2.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์

2.2.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด

2.2.3) การส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดินด้วยพืชปุ๋ยสด

2.2.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

2.2.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

2.2.6) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์

2.2.7) การส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

2.3.2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน

2.3.3) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

3) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแผนงาน/ โครงการ ดังนี้

3.1) การบริหารจัดการน้ำ

3.1.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

7.4 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตปลูกไม้ผล มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

1.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง/ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง)

2) เขตปลูกไม้ยืนต้น มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

2.1) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร)

2.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร) (ตารางที่ 7-2)

3) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

3.1) มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้ สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานตรัง)

3.2) การอบรมให้ความรู้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งตรัง)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยอด เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2566 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแหล่งน้ำ เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาระบบส่งน้ำ การก่อสร้างฝาย รวม 5 รายการ ดังนี้

7.5.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกหนองสาธารณะบ้านห้วยหลุด (หมู่ที่ 2) ถึง บ้านท่ามะปราง (หมู่ที่ 5)
- 2) โครงการขุดลอกเหมืองสาธารณะบ้านโนนเหยา (หมู่ที่ 4)

7.5.2) การพัฒนาระบบส่งน้ำ

- 1) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำบ้านท่ามะปราง (หมู่ที่ 5)

7.5.3) การก่อสร้างฝาย

- 1) โครงการก่อสร้างฝายน้ำล้นบ้านโนนเหยา (หมู่ที่ 4)
- 2) โครงการก่อสร้างฝายน้ำล้นบ้านท่ามะปราง (หมู่ที่ 5)

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการขอรับการสนับสนุนแผนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยอด กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลห้วยยอดในภาพรวมจะสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 3 ประการ คือ

1) น้ำใช้ทางการเกษตร ประกอบด้วย ขาดแคลนน้ำ (แหล่งกักเก็บชั่วคราว) ขาดแหล่งกักเก็บ (ก่อสร้างฯ) ในพื้นที่ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด ประสบปัญหา ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค และไว้ใช้ในพื้นที่ทำการเกษตร มีสายน้ำธรรมชาติ มีความต้องการฝาย ระบบส่งน้ำเพื่อกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ คลองธรรมชาติสายหลักที่ไหลผ่านถึงช่วงแล้งน้ำแห้ง ขาดฝายน้ำล้นหรือแก้มลิงกักเก็บน้ำ ไม่สามารถนำน้ำมาใช้สำหรับการเกษตรได้

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลห้วยยอด คือ บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

2) การผลิตสินค้าเกษตรแบบเชิงเดี่ยว พื้นที่ส่วนใหญ่มีการผลิตที่ไม่หลากหลาย พื้นที่ปลูกไม่มีความเหมาะสม ไม่มีลักษณะของการผลิตแบบผสมผสาน ส่วนหนึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงหากราคาต่อกิโลกรัมตกต่ำ หรือผลผลิตเกิดความเสียหาย

3) ในส่วนของความอุดมสมบูรณ์ของดินนั้น จากการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง พบว่า ปฏิกิริยาของดินมีสภาพเป็นกรด ควรปรับสภาพดินโดยใช้โดโลไมท์ในการปรับปรุงบำรุงดิน - สนับสนุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของการขาดแคลนนํานี้ นอกจากมีผลจากระบบการกระจายน้ำขาดประสิทธิภาพและความเพียงพอดังกล่าวข้างต้นแล้ว การทับถมของตะกอนดินในแหล่งน้ำจนตื้นเขิน การที่ประชากรเพิ่มขึ้น กิจกรรมการใช้น้ำเพิ่มขึ้น การเกษตรก็เพิ่มขึ้น รวมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วง

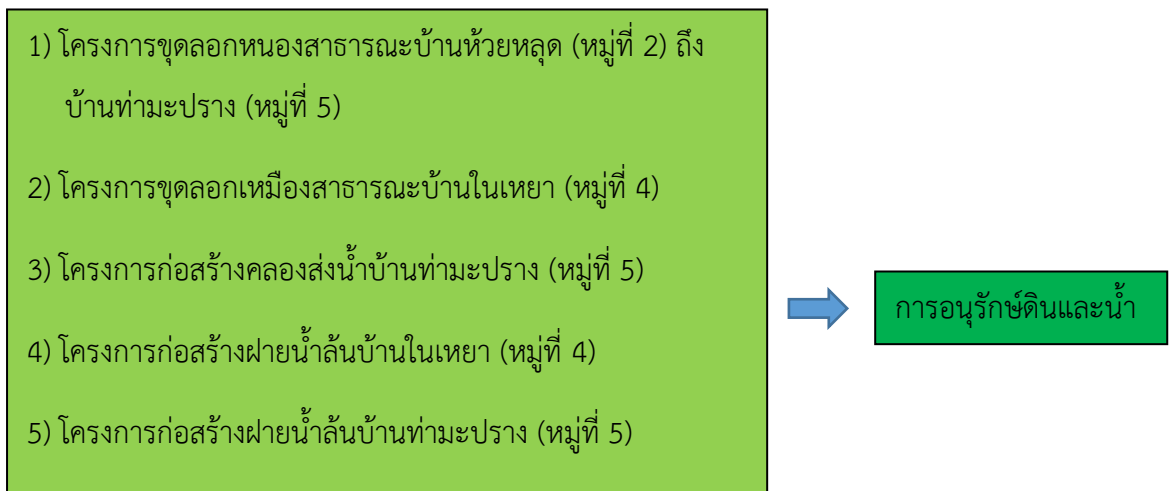

จนเกิดความแห้งแล้ง การขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีข้อเสนอของหมู่บ้านทั้ง 5 หมู่บ้าน ในตำบลห้วยยอดที่เร่งด่วน คือ “การจัดหาน้ำ” โดยวิธีการต่างๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ

ประเด็นหลักจากข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำ จะสรุปได้ว่ามี 4 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายกั้นน้ำ ลำเหมือง (2) สร้างอ่าง ฝ่ายเก็บน้ำเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) ขุดเจาะบ่อบาดาล (4) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ

เพื่อตอบสนองข้อเสนอดังกล่าวทั้ง 4 ประการนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้วสรุปได้ว่า “ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหามูลบ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง แล้วจะแก้ไขปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำทั้งตำบลห้วยยอดได้โดยสิ้นเชิง”

การแก้ไขปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำจะต้องดำเนินการทั้งตำบลควบคู่กันทั้งปัญหาระเบิดการใช้ที่ดินโดยจัดทำโครงการ “การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ” ดังรายละเอียดในภาพที่ 7-1

รูปที่ 7-1 ระบบการแก้ไขปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

7.6 ระยะเวลาดำเนินการ

7.6.1 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ต.ค.-ธ.ค. 2566) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ คือ

- 1) สำรวจเพื่อออกแบบระบบพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งตำบล

7.6.2 การก่อสร้างในไตรมาสที่ 2-4 ของปีงบประมาณ 2567

1) งานเร่งด่วน คือ การแก้ไขปัญหาระเบิดน้ำไม่เพียงพอต่อภาคเกษตร โดยเป็นเฉพาะในส่วนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเท่านั้น งดเว้นเพื่อการอุปโภค บริโภคเพราะเป็นภารกิจนอกความรับผิดชอบ (เฉพาะยุทธศาสตร์ ความมั่นคงน้ำภาคการผลิตทางการเกษตร และอุตสาหกรรม) และซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ซึ่งบางโครงการ ต้องซ่อมบำรุงงานเดิมนอกหน่วย จึงไม่สามารถดำเนินงานได้แม้จะภายใต้ยุทธศาสตร์เดียวกัน งานก่อสร้างตามงบประมาณ

- 2) งานก่อสร้างตามงบประมาณ

ดำเนินการจัดทำโครงการตามผลการสำรวจและออกแบบ

7.6.3 การพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งระบบ

อีกทางเลือกหนึ่งในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาคือความเสื่อมโทรมของดิน และการขาดแคลนน้ำรวมทั้งน้ำท่วม คือ การประกาศเขตพื้นที่ตำบลห้วยยอด เป็นเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามบทบัญญัติมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/ โครงการ	หน่วย นับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม				
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 112 ไร่	1. การบริหารจัดการน้ำ			
	1.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	1	20,300
	2. การปรับปรุงคุณภาพดิน			
	2.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	50	17,500
	2.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	กก.	200	6,600
	2.3 การส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	25	375
	2.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	5	25,000
	2.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	1	329,000
	2.6 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	ตัน	20	34,000
	2.7 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	20	300
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน			
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	100,000	120,000

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/ โครงการ	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม				
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 13,291 ไร่				
1. การบริหารจัดการน้ำ				
	1.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	10	203,000
2. การปรับปรุงคุณภาพดิน				
	2.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	50	17,500
	2.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	5	165,000
	2.3 การส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	1,000	15,000
	2.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	5	25,000
	2.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	1	329,000
	2.6 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	ตัน	20	34,000
	2.7 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	40	600
3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน				
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	200,000	240,000
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	ไร่	40	120,000
	3.3 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	20	34,000
1.3 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 175 ไร่				
1. การบริหารจัดการน้ำ				
	1.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	7	142,100

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7-2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 112 ไร่	1. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสม และต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง)
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 13,291 ไร่	1. การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการ เกษตร) 2. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริม การเกษตร)
1.3 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 175 ไร่	1. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งตรัง) 2. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดสัตว์น้ำและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง/ สำนักงาน สหกรณ์จังหวัดตรัง)

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง, 2564

ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง, 2564

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งตรัง, 2564

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
พื้นที่เกษตรกรรม															
เขตปลูกไม้ผล															
	1. การบริหารจัดการน้ำ														
	1.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำ ในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	1	1	1	-	-	3	20,300	20,300	20,300	-	-	60,900	พด.
	2. การปรับปรุงคุณภาพดิน														
	2.1 การส่งเสริมการผลิต และการใช้สารอินทรีย์	ราย	50	50	50	50	50	250	17,500	17,500	17,500	17,500	17,500	87,500	พด.
	2.2 การผลิต-จัดหาเมล็ด พันธุ์พืชปุ๋ยสด	กก.	200	-	200	-	200	600	6,600	-	6,600	-	6,600	19,800	พด.
	2.3 การส่งเสริมการ ปรับปรุงคุณภาพดินด้วยพืช ปุ๋ยสด	ไร่	25	-	25	-	25	75	375	-	375	-	375	1,125	พด.
	2.4 การพัฒนากลุ่ม เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลด การใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	5	5	5	5	5	25	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	พด.
	2.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ย อินทรีย์	แห่ง	1	1	1	1	1	5	329,000	329,000	329,000	329,000	329,000	1,645,000	พด.
	2.6 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	ตัน	10	-	10	-	10	30	17,000	-	17,000	-	17,000	51,000	พด.
	2.7 การส่งเสริมการ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	20	-	20	-	20	60	300	-	300	-	300	900	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วย	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			นับ	2567	2568	2569	2570		2571	2567	2568	2569	2570		
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														
	3.1 การปลูกหญ้าแฝก	กล้า	100,000	50,000	50,000	50,000	50,000	300,000	120,000	60,000	60,000	60,000	60,000	360,000	พต.
	เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ														
เขตปลูกไม้ยืนต้น	1. การบริหารจัดการน้ำ														
	1.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำ	บ่อ	10	10	10	5	5	40	203,000	203,000	203,000	101,500	101,500	812,000	พต.
	ในไร่นานอกเขตชลประทาน														
	2. การปรับปรุงคุณภาพดิน														
	2.1 การส่งเสริมการผลิต	ราย	50	50	50	50	50	250	17,500	17,500	17,500	17,500	17,500	87,500	พต.
	และการใช้สารอินทรีย์														
	2.2 การผลิต-จัดหาเมล็ด	ตัน	5	5	5	5	5	25	165,000	165,000	165,000	165,000	165,000	825,000	พต.
	พันธุ์พืชปุ๋ยสด														
	2.3 การส่งเสริมการ	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000	พต.
	ปรับปรุงคุณภาพดินด้วยพืช														
ปุ๋ยสด															
2.4 การพัฒนา	กลุ่ม	5	5	5	5	5	25	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	พต.	
เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลด															
การใช้สารเคมีทาง															
การเกษตร															
2.5 การจัดตั้งธนาคาร	แห่ง	1	1	1	1	1	5	329,000	329,000	329,000	329,000	329,000	1,645,000	พต.	
อินทรีย์															
2.6 การจัดหาปุ๋ย	ตัน	20	20	20	20	20	100	34,000	34,000	34,000	34,000	34,000	170,000	พต.	

แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
	2.7 การส่งเสริมการ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	40	40	40	40	40	200	600	600	600	600	600	3,000	พด.
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														
	3.1 การปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	200,000	100,000	50,000	50,000	50,000	450,000	240,000	120,000	60,000	60,000	60,000	540,000	พด.
	3.2 การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำกลุ่ม-ตอน	ไร่	40	30	20	30	20	140	120,000	90,000	60,000	90,000	60,000	420,000	พด.
	3.3 การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำพร้อม ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	20	10	20	20	20	90	34,000	17,000	34,000	34,000	34,000	153,000	พด.
เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1. การบริหารจัดการน้ำ														
	1.1 การก่อสร้างแหล่ง น้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	บ่อ	7	7	5	5	5	29	142,100	142,100	101,500	101,500	101,500	588,700	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

บทที่ 1

คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา. 2551. **ปทานุกรมปฐพีวิทยา**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

FAO. 1974. **A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report**. (AGL/INS), Rome. 1993. **Guidelines for Land Use Planning**. Rome.

ADB. 2012. **The State of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries**. Mandaluyong City, Philippines.

NRC. 1975. **Land Use Planning**. The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington, D.C.

Vink, A.P.A. 1975. **Land Use in Advancing Agriculture**. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

บทที่ 2

กรมพัฒนาชุมชน. 2564. **ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (กชช. 2ค) ปี 2562**. กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: <http://ebmn.cdd.go.th>, 1 สิงหาคม 2564

กรมพัฒนาชุมชน. 2564. **ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562**. กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: <http://ebmn.cdd.go.th>, 1 สิงหาคม 2564

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2561. **สถิติภูมิอากาศ พ.ศ. 2561 (ไฟล์ข้อมูล)**. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร. เอกสารจากเครื่องคอมพิวเตอร์.

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2561. **ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตรัง**. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 3

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. **ข้อมูลทรัพยากรดิน**. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 5

ศันสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรพิภก. 2562. **คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด**.

บทที่ 6

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง 1 กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลาง. 2561. **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง 1 พ.ศ. 2561-2565**. ไฟล์ข้อมูล.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. 2550. การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตรัง. 2562. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดตรัง พ.ศ. 2562.
ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. ร่าง นโยบายและแผนการบริหาร
จัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2562. แผนพัฒนาภาคใต้. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2562. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่
25 กรกฎาคม 2562. ไฟล์ข้อมูล.

คณะผู้จัดทำ

นายสุชล แก้วเกาะสะบ้า	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12	ที่ปรึกษา
นายสนธยา หวานขัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตรัง	ที่ปรึกษา
นายพรพรม พรหมเดชะ	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายพิศุทธิ์ มิกาศ	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายสุชน คชาทอง	กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นางสาวสุรีย์พร นवलศรี	กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นางจิราพร พรมราช	กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายธานินทร์ ตั้งใจ	กลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
นายวิโรจน์ ปิ่นพรม	กลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นางสาวสุดารัตน์ แซ่ท้าม	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	
นางสาวอุรวารรณ ทักถาม	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	